

Макаренко А. Ю., асистент кафедри ЕКТСУ

**ДИСТРИБУТИВ ВПЗ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ННППІ УІПА**

Згідно постанови № 1269 “Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми використання в органах державної влади програмного забезпечення з відкритим кодом на 2012-2015” від 30 листопада 2011 р. в органах державної влади пріоритетом є поширення та використання вільного програмного забезпечення та програмного забезпечення з відкритим похідним кодом. Але проблема ліцензування програмного забезпечення гостро стоїть не тільки в органах державної влади але і в інших державних установах, до яких також відносяться навчальні заклади.

Нелегальне використання програмного забезпечення в освіті несе в собі не тільки небезпеку порушення ліцензій та авторських прав, а й формує ставлення до авторських прав у тих, що навчаються.

Для забезпечення навчального процесу Навчально-наукового професійно педагогічного інституту при Українській інженерно-педагогічній академії було скомпонована та зібрано дистрибутив на основі вільного програмного забезпечення.

Розробці дистрибутиву передувало дослідження потреб навчального процесу ННППІ УІПА в програмному забезпеченні.

Дослідження проводилось шляхом аналізу програмного забезпечення що використовується для виконання практичних та лабораторних робіт та програмного забезпечення встановленого на комп'ютерах призначених для виконання лабораторних робіт.

Було встановлено, що в навчальному процесі використовується наступні класи програмного забезпечення:

- Офісні пакети (текстовий процесор, електронні таблиці, майстер

створення презентацій, візуальна система керування базами даних).

- Векторні редактори графічних зображень.
- Растрові редактор графічних зображень.
- Компілятори та інтегровані середовища розробки для мов програмування Visual Basic, Delphi, C++, Java.
- WYSIWYG HTML редактори.
- Інтернет браузер.
- Засоби візуальної верстки документів.
- Системи для математичних обчислень.
- Системи автоматизованого проектування.

Другим шляхом дослідження був пошук та встановлення “вільних” альтернатив програмного забезпечення.

За основу дистрибутиву було обрано дистрибутив GNU Linux, Xubuntu 11.10, на основі візуального робочого середовища XFCE 4.8 та ядра ОС Linux 3.0.16. Даний дистрибутив операційної системи Linux характеризується дружелюбністю до користувача, зручністю в використанні, високим ступенем захисту як самої системи, так і користувацьких даних та низькими вимогами до апаратної складової комп'ютерної системи.

До складу дистрибутиву було додано:

- Офісний пакет LibreOffice 3.4 до складу якого входять текстовий процесор Writer, електронні таблиці Calc, майстер презентацій Impress, та візуальна система керування базами даних Base.
- Векторний редактор графічного зображення Inkscape;
- Растровий редактор графічних зображень GIMP.
- Набір вільних компіляторів build-essential та середовище виконання Java програм Icedtea JDK 6.
- Qt SDK, Eclipse, Lazarus, Gambas2 — інтегровані середовища розробки прикладного програмного забезпечення.
- Blue Fish, програмне забезпечення для створення та редагування інтернет ресурсів.
- Система додрукової підготовки Scribus.
- Інтернет браузер Chromium.
- Системи для проведення математичних досліджень GNU Octave та SciLab.
- Системи автоматизованого проектування QCad, LibreCAD, Eagle.

Використання розробленого дистрибутиву повністю забезпечує навчальний процес ННППІ легальним програмним забезпеченням, дає можливість використання сучасного ПЗ на застарілому апаратному

забезпеченні та збільшує швидкість підготовки комп'ютерного робочого місця.

Основною перевагою використання в навчанні дистрибутива ВПЗ є те що вільне програмне забезпечення доступне не тільки до використання але й до поширення та модифікації. Тож розроблений дистрибутив ВПЗ може бути використано студентами ННППІ не тільки в межах академії. Студенти можуть легально отримати все необхідне для навчання програмне забезпечення для домашнього використання.

Використання розробленого дистрибутиву ВПЗ не тільки вирішує актуальну проблему легалізації ПЗ але і впливає на формування інформаційної культури студентів ННППІ у галузі авторського права.

Література:

– Вільне та відкрите програмне забезпечення [Електроний ресурс]. — режим доступ: <http://edu.root.ua>.

– М. Карпенко. Перспективи та можливості впровадження вільного програмного забезпечення в навчальних закладах та державних установах // Вісник національного інституту стратегічних досліджень - 2009
Кравчина О. Є. Основні напрями використання вільного програмного забезпечення в закладах освіти зарубіжжя // Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. №6 (20)